

Aktuellt inom arbetsrätten

Domar från året

Jonas Stålnacke

Nytt på lagstiftningsområdet

- genomförda lagändringar**
- betänkanden och förslag**
- pågående utredningar**
- EU-direktiv**

Ändringar i föräldraförsäkringen

1 juli 2024

Dubbeldagarna fördubblas från 30 till 60 och kan utnyttjas under längre tid

Kretsen som föräldrapenningdagar kan överlåtas till utvidgas

- 2 x 45 dagar kan överlåtas
- rätt till föräldraledighet
- inte rätt till föräldralön enligt kollektivavtal

Den arbetsrättsliga beredskapslagstiftningen

- Arbetsrätten under krig och krigsfara
SOU 2023:79
- Anpassningar i MBL, LAS, arbetstidslagen m. fl
arbetsrättsliga lagar
- Skriftlighetskravet i medbestämmandelagen
- Ikraft den 1 juli 2025

Genomförande av lönetransparensdirektivet

SOU 2024:40
Ikraft juni 2026

Lönerapportering

Lönebedömning /
lönekartläggning

Information till
arbetssökande
och frågeförbud

Information till
arbetstagare

Samverkan

Rättegång och
preskription

Sanktioner

Säkerhetskydd

→ En förbättrad process för säkerhetsprövningar
Dir. 2023:91

→ Vilket underlag ska ingå i utredningen vid
säkerhetsprövning?

→ Ska säkerhetsprövningsbeslut kunna överklagas?

→ Möjligheten att stänga av statligt anställd

→ Betänkande lämnas den 5 december 2024

EU-direktiv

- Plattformsdirektivet antaget
 - direktiv för det svenska genomförandet inom kort
 - ikraft i Sverige våren 2026

- Förslag till direktiv om förbättrade villkor för praktikanter

- Distansarbete och rätt att koppla ned
 - förhandlingarna strandade i december 2023
 - samråd om och hur frågan ska regleras på EU-nivå

Domar från Arbetsdomstolen

AD-statistik – inkomna mål

	2023	2021	2019	2018	2017	2016	2015	2014
A-mål	205	182	145	156	160	166	201	251
B-mål	122	123	127	124	133	128	135	152
Summa	327	305	272	280	293	294	336	403

AD 2023 nr 71

→ Diskriminering

→ AD prövar om ett bevakningsföretag gjort sig skyldig till diskriminering på grund av kön alternativt religion sedan kvinna i enlighet med företagets neutralitetspolicy nekats att bära muslimsk huvudduk i tjänsten

→ Jfr. EU-domstolens domar C-157/15, C-804/18 och C-148/22

AD 2023 nr 75

→ Rätt till lön

→ Fråga dels om ett vårdföretag med stöd av sin arbetsledningsrätt kunde besluta om en vaccinationspolicy, dels om arbetstagare som vägrade att vaccinera sig mot covid-19 kunde anses stå till förfogande för arbete och därmed ha rätt till lön

→ Jfr. AD 2022 nr 50

AD 2024 nr 40

→ Övergång av verksamhet

→ Mot bakgrund av praxis från EU-domstolen prövar AD om en regions byte av utförare av busslinjetrafik var att betrakta som en övergång av verksamhet.

→ Jfr. AD 2023 nr 29 samt EU-domstolens domar C-172/99 och C-298/18

AD 2024 nr 44

→ Sjuklön

→ AD prövar frågan om en besiktningsingenjör hade rätt till sjuklön när han på grund av indraget körkort inte kunde utföra sina ordinarie arbetsuppgifter och därefter blev sjukskriven

AD 2024 nr 46

→ Rätt till lön

→ Efter att en arbetstagare testat positivt vid ett slumpvis genomfört drogtest avvisas han från arbetsplatsen. AD prövar om arbetstagaren ändå skulle anses stå till förfogande för arbete och därmed ha rätt till lön.

AD 2024 nr 75 och nr 78

→ Uppsägning på grund av personliga skäl

→ AD prövar om det fanns sakliga skäl för uppsägning på grund av personliga skäl (arbetsvägran och bristande prestationer) i de första domarna där Huvudavtalet och de nya LAS-reglerna tillämpas

AD 2024 nr 66

→ Diskriminering

→ AD prövar om en arbetsgivare gjort sig skyldig till direkt diskriminering alternativt diskriminering i form av bristande tillgänglighet sedan en arbetssökande med funktionsnedsättning nekats att komma till anställningsintervju

→ Jfr. AD 2024 nr 12

AD 2024 nr 72

→ Missgynnande enligt föräldraledighetslagen

→ Fråga om två arbetstagare missgynnats i samband med hyvling sedan arbetsgivaren låtit omställningstid enligt kollektivavtal löpa under arbetstagarnas pågående föräldraledigheter

Övriga domar av intresse

→ **EU-domstolen**

- diskriminering när deltidsarbetande måste arbeta mer än heltid för rätt till övertidsersättning (Mål C-184 och 185/22)

→ **Allmän domstol**

- Bedrägeri när arbetstagare sjukanmälde sig för att gå utbildning (Svea Hovrätt mål nr B 7469-22)

→ Högsta Domstolen fastställer straff för chefer hos vårdföretag som bröt mot repressalieförbudet i lagen om meddelarskydd i vissa verksamheter (B-6856-23)

AD-domar, övriga 2024

- **Nr. 11** KA-brott. Byggnads yrkar allmänt skadestånd med 26 mkr
- **Nr. 13** Brott mot FHL. Fråga om handlingar var att betrakta som företagshemligheter
- **Nr. 24** KA-brott. SAS får betala Unionen 75 tkr för brott mot viloregler för kabinanställda
- **Nr. 34** Saklig grund för uppsägning efter olovlig frånvaro. Ej krav på varning eller omplacering
- **Nr. 41** Rättegångskostnader för förhandling endast om processförutsättning

AD-domar, övriga 2024

- **Nr. 49** KA-tolkning. Var 2-undantag avtalsinnehåll eller upplysning om LAS-regel
- **Nr. 53** Beräkning av tid för utmärkelsen *För nit och redlighet i rikets tjänst* för reservofficer
- **Nr. 81** Fråga om arbetstvist
- **Nr. 85** Fråga om ett agerande på sjöfartsområdet var en stridsåtgärd i strid med EU-rätten
- **Nr. 92** Utgjorde arbetsgivarens besked brott mot lagen om ledighet för att bedriva näringsverksamhet